
Kapitola 1

Halucinácie Dawsona Cola sa začali po výbuchu na plošine, v deň, keď mal zomrieť.

Nazdával sa, že počas štrnástich rokov práce na ropných vežiach už videl všetko. V roku 1997 sa prizeral, ako pilot stratil kontrolu nad helikoptérou, keď sa pripravoval na pristátie. Helikoptéra sa zrútila na palubu, pri výbuchu sa zmenila na sálajúcu ohnivú guľu a pilot utržil popáleniny druhého stupňa na chrbte, keď si zachraňoval život. Trinásť ľudí, z ktorých väčšina bola v tom čase v helikoptére, zomrelo. O štyri roky, keď sa na ropnú plošinu zrútil žeriav, kusy lietajúcich kovových úlomkov veľkých ako basketbalové lopty mu takmer odtrhli hlavu. V roku 2004 bol jedným z robotníkov, ktorí zostali na vrtnej veži počas hurikánu Ivan. Nárazy vetra dosahovali rýchlosť vyše sto míľ za hodinu a vlny boli také obrovské, až sa sám seba pýtal, či by nemal schmatnúť padák, ak sa veža zrúti. No striehli tu aj iné nebezpečenstvá. Ľudia sa šmýkali, stroje sa kazili, rezné rany a modriny sa stali súčasťou každodenného života posádky. Dawson videl viac zlomených kostí, než sa dalo spočítať, prežil dve otravy jedlom, ktoré postihli celú posádku. Pred dvoma rokmi, v roku 2007, zažil, ako zásobovaciu loď, ktorá sa pri návrate od plošiny začala potápať, v poslednej chvíli zachránil čln pobrežnej stráže.

Ale výbuch, to bolo niečo iné. Keďže ropa neunikla – tento-raz bezpečnostné mechanizmy a ich záložné zariadenia tomu zabránili –, udalosť sa takmer nedostala do celoštátneho spravodajstva a o pár dní sa na ňu zabudlo. Pre ľudí, ktorí to zažili, vrátane neho, to však bola nočná mora. Až dovedy predpoludnie ubiehalo ako zvyčajne. Dawson sledoval čerpacie stanice, keď

vtom vybuchla jedna z ropných nádrží. Náraz ho odhodil do neďalekého prístreška. Vzápätí sa všade rozblchal oheň. Plošina pokrytá vrstvou tuku a oleja sa zmenila na peklo, ktoré zachvátilo celé zariadenie. Dva väčšie výbuchy ešte silnejšie rozkolísali vežu. Dawson sa pamätal, že odtiahol niekoľko tiel ďalej od ohňa, ale štvrtý výbuch, väčší ako predchádzajúce, ho znovu vyvrátil do vzduchu. Hmlisto si spomínal na pád do vody, pád, ktorý ho mal vlastne zabiť. Potom sa pamätal už len na to, že plával v Mexickom zálive asi deväťdesiat míľ južne od Vermilion Bay v Louisiane.

Ako ostatní ani on nemal čas obliecť si záchrannú vestu alebo siahnuť po záchrannom plávajúcom zariadení, no medzi vzdúvajúcimi sa vlnami zbadal v diaľke tmavovlasého muža. Mával mu, akoby mu ukazoval, že má plávať k nemu. Dawson vyrazil tým smerom, bojoval s vlnami oceána, s vyčerpaním a mdlobami. Šaty a topánky ho ťahali nadol, a keď ho ruky a nohy prestávali poslúchať, pochopil, že čoskoro zomrie. Zdalo sa mu, že sa približuje, ale pre obrovské vlny sa o tom dalo pochybovať. V tej chvíli zbadal záchrannú vestu plávajúcu medzi nejakými troskami. S vypätím posledných síl sa jej chytil. Neskôr sa dozvedel, že kým ho vyzdvihla zásobovacia loď, ktorá sa objavila na scéne, vo vode strávil takmer štyri hodiny a že ho odnieslo míľu od ropnej plošiny. Vytiahli ho na palubu, odniesli do podpalubia a uložili k ostatným zachráneným. Dawson sa triasol od podchladenia a bolo mu zle. A hoci sa mu zahmlievalo pred očami – neskôr mu zistili slabý otras mozgu –, pochopil, že mal obrovské šťastie. Videl mužov s vážnymi popáleninami na rukách a pleciach, a ďalších krvácajúcich z uší alebo so zlomeninami. Väčšinu z nich poznal. Na vrtnej plošine nebolo veľa miest, kam ľudia mohli ísť, bola to v podstate malá dedina uprostred oceána. Každému sa však skôr či neskôr podarilo nájsť kaviareň, oddychovú miestnosť alebo telocvičňu. Na jedného muža sa však pamätal iba nejasne – na chlapa, ktorý naňho hľadel cez preplnenú miestnosť. Mal tmavé vlasy, asi štyridsať rokov a modrú vetrovku, zrejme požičanú na lodi. Vyzeral, akoby tam nepatril, pripomínal skôr zamestnanca kan-

celárie než robotníka na vrtnej plošine. Muž naňho zamával a vtom si Dawson spomenul na postavu, ktorú uvidel vo vode – *bol to on*. Vlasy na zátylku sa mu zježili. No skôr ako mohol identifikovať zdroj svojej úzkosti, cez plecia mu prehodili prikrývku a odviekli ho do kúta, kde naňho čakal lekár.

Keď si znovu sadol na svoje miesto, tmavovlasý muž bol preč.

V nasledujúcej hodine priviedli na palubu ďalších záchraných, a keď sa Dawson trochu zohrial, robil si starosti, čo sa stalo so zvyškom posádky. Chlapov, s ktorými roky pracoval, nikde nevidel. Neskôr sa dozvedel, že dvadsaťštyri ľudí zahynulo. Veľa tiel nakoniec našli, no nie všetky. Kým sa zotavoval v nemocnici, stále myslel na to, že niektoré rodiny sa so svojimi blízkymi ani poriadne nerozlúčili.

Od výbuchu mal problémy so spánkom, nie pre nočné mory, ale pretože sa nevedel zbaviť pocitu, že ho pozorujú. Cítil sa... *prenasledovaný*, aj keď to znelo smiešne. Cez deň aj v noci niekedy zbadal kútikom oka akýsi pohyb, no keď otočil hlavu, nevidel nikoho a nič, čo by to mohlo vysvetliť. Zvažoval, či nestráca rozum. Lekár naznačil, že to môže byť posttraumatická reakcia na stres z havárie a že jeho mozog sa možno ešte nezotavil zo slabého otrasu. Znelo to logicky, ale Dawson o tom nebol úplne presvedčený. Napriek tomu prikývol. Lekár mu predpísal prášky na spanie, no nikdy sa neunúval vybrať si ich z lekárne.

Dostal šesťmesačnú zdravotnú dovolenku a právna mašinéria sa medzitým dala do pohybu. O tri týždne mu spoločnosť ponúkla vyrovnanie a podpísal nejaké papiere. Dovtedy sa s ním spojilo viacero právnikov. Pretekali sa, kto prvý podá spoločnú žalobu, ale on nestál o súdne náťahovačky. Prijal ponuku na mimosúdne vyrovnanie a šek uložil do banky, len čo ho dostal. Keďže mal na účte dosť peňazí, aby ho mohli považovať za bohatého, zašiel do banky a previedol väčšinu z nich na účet na Kajmaních ostrovoch. Odtiaľ ich poslali ďalej na firemný účet v Paname, ktorý mu otvorili po vybavení minimálnych formalít, a nakoniec mu ich telegraficky poslali na konečné miesto určenia. Ako vždy, pôvod týchto peňazí nebolo možné zistiť.

Nechal si z nich len toľko, aby mal na nájomné a nejaké ďalšie výdavky. Nepotreboval veľa. A ani nechcel. Býval v prívесе pre jednu osobu na konci prašnej cesty na predmestí New Orleansu. Ľudia zrejme predpokladali, že nebol vytopený počas hurikánu Katrina v roku 2005. Prívес s plastovým obložením, popraskaným a vyblednutým, stál na hromádkach škvarových tvárnic – dočasných základoch, ktoré sa časom zmenili na trvalé. Mal spálňu pre jedného a kúpeľňu, malý obývací priestor a kuchynku, kde bolo sotva dosť miesta na minichladničku. Izolácia takmer neexistovala a vlhkosť rokmi zvlnila podlahu, až vyzerala, akoby po nej chodil krívajúc na jednu nohu. Linoleum v kuchyni v kútoch popraskalo, maličký koberec stratil vlas. Dawson zariadil tento stiesnený priestor vecami, ktoré roky zbieral v bazároch. Steny nezdobili fotografie. Žil takmer pätnásť rokov, ale prívес nepripomínal domov, skôr miesto, kde príležitostne jedával, spával a sprchoval sa.

Napriek pokročilému veku bol prívес takmer rovnako zachovaný ako domy v Garden District. Dawson bol tak trochu blázon do upratovania. Dvakrát za rok opravil trhliny a utesnil škáry, aby si udržal od tela hlodavce a hmyz, a keď sa pripravoval na návrat na vrtnú plošinu, vydrhol podlahu v kuchyni a kúpeľni dezinfekčným prostriedkom a povyhadzoval zo skriniek všetko, čo by sa mohlo pokaziť alebo splесnivieť. Zvyčajne pracoval tridsať dní v kuse, po ktorých mal tridsať dní voľno, a všetko, čo nebolo v konzerve, by sa pokazilo za necelý týždeň, najmä v lete. Po návrate domov znovu vydrhol prívес od stropu až po podlahu a vyvetral ho, aby ho zbavil stuchliny.

Prívес bol však tichý a on ticho potreboval. Býval štvrt' míle od hlavnej cesty a najbližší sused žil ešte ďalej. Po mesiaci strávenom na vrtnej plošine presne to potreboval. Na neprirodzený zvuk na plošine si nikdy nezvykol. Od žeriavov, ktoré nepretržite premiestňovali zásoby do helikoptér a čerpadiel, až po nekonečné búchanie kovu o kov, kakofónia, ktorá nikdy neustala. Vrtné veže čerpali ropu dvadsaťštyri hodín denne, čo znamenalo, že lomoz pokračoval aj v čase, keď Dawson chcel spať. Kým bol na plošine, darilo sa mu ho ignorovať, ale keď sa vrá-

til do privesu, prekvapilo ho takmer nepreniknuteľné ticho v čase, keď slnko stálo vysoko na oblohe. Ráno počul vtáčí spev šíriaci sa zo stromov a večer cvrčky a žaby, ktoré niekedy zo-synchronizovali svoj rytmus krátko po západe slnka. Ten zvuk ho väčšinou upokojoval, no príležitostne mu pripomenul domov. Vtedy sa radšej vrátil do privesu a odháňal spomienky. Namiesto toho sa sústredil na jednoduché každodenné práce, ktoré prevládali v jeho živote po návrate na pevnú zem.

Jedol. Spal. Behal a dvíhal činky a stále niečo opravoval na aute. Podnikal na ňom dlhé výlety, ale nie na konkrétne miesto. Z času na čas chodil na ryby. Každý večer čítal a príležitostne napísal Tuckovi Hostetlerovi. To bolo všetko. Nemal televízor ani rádio, a hoci vlastnil mobil, v adresári mal uložené len čísla do práce. Raz za mesiac nakúpil potraviny, základné potreby a zastavil sa v kníhkupectve, ale inak sa neodvážil New Orleans navštíviť. Za štrnásť rokov nebol ani raz na Bourbon Street ani sa neprešiel po Francúzskej štvrti; nikdy nechlipkal kávu v Café Du Monde ani si nedal Hurikán v Lafittovom bare U kováča. Namiesto návštev telocvične pracoval za privesom pod ochrannou plachtou, ktorú natiahol medzi svojím príbytkom a neďalekými stromami. Nechodil do kina ani si vyhodil z kopýtka k priateľovi, zatiaľ čo Svätí hrali v nedeľu popoludní futbalový zápas. Mal štyridsaťdva rokov a na rande nebol od puberty.

Väčšina ľudí by nechcela alebo nemohla tak žiť, ale tí ho nepoznali. Nevedeli, kto bol a čo urobil, a Dawson chcel, aby to tak zostalo.

A potom v jedno teplé popoludnie v polovici júna zrazu zazvonil telefón a oživil jeho spomienky na minulosť. Dawson bol na dovolenke už takmer deväť týždňov. Prvý raz za necelých dvadsať rokov sa konečne vracal domov. Tá myšlienka ho zne-pokojovala, ale vedel, že inú možnosť nemá. Tuck mu bol viac než len priateľ, bol ako jeho otec. V tichu, keď rozmyšľal o zlomovom roku vo svojom živote, Dawson znovu zachytil záblesk pohybu. Keď sa otočil, nebolo tam vôbec nič a opäť si položil otázku, či nestráca rozum.

* * *

Telefonát prišiel od Morgana Tannera, advokáta z Orientalu v Severnej Karolíne. Oznamoval mu, že Tuck Hostetler zomrel. „Niektoré záležitosti sa najlepšie vybavujú osobne,“ vysvetľoval Tanner. Keď Dawson položil slúchadlo, jeho prvou myšlienkou bolo, že si rezervuje letenku a izbu v miestnom penzióne, potom zavolá do kvetinárstva a objedná donášku kvetov.

Nasledujúce ráno zamkol predné dvere, obišiel prives a zamieril k plechovému prístrešku, kde parkoval auto. Bol štvrtok 18. júna 2009. Niesol so sebou svoj jediný oblek a lodný vak, ktorý si zbalil uprostred noci, keď nemohol spať. Odomkol visáciu zámku, vyhrnul rolovaciu bránu a pozoroval, ako lúč svetla dopadol na auto, ktoré renovoval a opravoval od strednej školy. Bol to fastback z roku 1969, typ auta, za ktorým sa ľudia otáčali v čase, keď bol Nixon prezidentom, a ešte stále sa za ním otáčajú. Vyzeralo, akoby práve opustilo montážnu linku. V priebehu rokov sa mnohí záujemcovia Dawsonovi ponúkali, že ho od neho kúpia. Všetkých odmietol. „Je to viac než auto,“ povedal im bez ďalšieho vysvetlenia. Tuck by presne pochopil, čo má na mysli.

Dawson hodil lodný vak na sedadlo pre spolujazdca, položil naň oblek a vkĺzol za volant. Keď otočil kľúčom, motor sa prebral k životu s hlasným zavrčaním. Dawson s ním opatrne vyšiel na štrkovú cestu a potom vystúpil, aby zamkol prístrešok. V duchu si skontroloval, či na nič nezabudol. O dve minúty bol už na hlavnej ceste a o pol hodiny zastal na odstavnom parkovisku pred letiskom v New Orleanse. Nerád auto opúšťal, ale nemal inú možnosť. Pozbieral batožinu a zamieril k terminálu, kde naňho čakala letenka pri pulte leteckej spoločnosti.

Letisko bolo preplnené. Muži a ženy prechádzajúci sa ruka v ruke, rodiny cestujúce na návštevu k starým rodičom alebo do Disney Worldu, študenti lietajúci medzi domovom a školou. Obchodní cestujúci ťahali za sebou príručnú batožinu a drmolili do mobilných telefónov. Dawson stál v pomaly sa posúvajúcim rade a čakal, kým sa nevoľní miesto pri pulte. Ukázal preukaz totožnosti, zodpovedal základné bezpečnostné otázky a prevzal si palubné lístky. Lietadlo malo jednu zastávku v Charlotte,

niečo po hodine. To nebolo zlé. Keď pristane v New Berne a vyzdvihne si auto z požičovne, strávi ďalších štyridsať minút na ceste. Ak lietadlo nebude meškať, do Orientalu sa dostane neskoro popoludní.

Dawson si uvedomil, aký je unavený, až keď si sadol na svoje miesto v lietadle. Nevedel, kedy konečne zaspal – keď sa posledný raz pozrel na hodinky, boli takmer štyri –, ale myslel si, že sa vyspí v lietadle. Okrem toho ho po príchode do mesta nečakalo veľa práce. Bol jedináčik, mama mu zomrela, keď mal tri roky, a otec urobil svetu láskavosť tým, že sa upil na smrť. Dawson neprehovoril s nikým z rodiny celé roky a ani teraz nemal v úmysle obnoviť s nimi kontakt.

Rýchly výlet, tam a späť. Urobí, čo musí, a nezostane tam dlhšie, než bude treba. Vyrastal v Orientale, ale nikdy tam skutočne nepatril. Oriental, ktorý poznal, bol len radostný obrázok, ktorý propagovala miestna turistická kancelária. Väčšina ľudí, ktorí tam strávili popoludnie, ohodnotila Oriental ako výstredné mestečko obľúbené medzi umelcami, básnikmi a dôchodcami, ktorí nechceli nič iné len stráviť jeseň života plavbou po rieke Neuse. Malo primerane malebné centrum s obchodmi so starožitnosťami, umeleckými galériami a kaviarňami a konalo sa tam viac týždenných festivalov, ako by sa zdalo primerané pre mesto s menej ako tisíckou obyvateľov. Ale pravý Oriental, ktorý Dawson poznal ako dieťa a mladý muž, bolo mesto obývané rodinami, ktorých predkovia tu žili od koloniálnych čias. Ľudia ako sudca McCall a šerif Harris, Eugenia Wilcoxová, Collierovci a Bennetovci. To oni vlastnili pôdu, pestovali plodiny, predávali drevo a zakladali podniky. Tvorili silný, neviditeľný spodný prúd v meste, ktoré vždy patrilo im. Robili si s ním, čo chceli.

Dawson si to uvedomil, keď mal osemnásť, a potom znovu, keď mal dvadsaťtri a konečne odtiaľ navždy odišiel. Byť Colom v okrese Pamlico, a najmä v Orientale, bolo ľahké. Pokiaľ vedel, každý Cole v rodokmeni siahajúcom až do čias jeho prastarého otca pobudol nejaký čas vo väzení. Rôzni členovia rodiny boli odsúdení za zločiny od napadnutia a ublíženia na tele až po podpaľačstvo, pokus o vraždu aj samotnú vraždu. Usad-

losť z kameňa a dreva, kde žila táto početná rodina, bola ako krajina s vlastnými zákonmi. Pozemok, ktorý jeho rodina nazývala domovom a ktorému sa radšej vyhol aj šerif, bol posiaty veľkým množstvom schátraných zrubov, príviesov pre jednu osobu a kôlni na haraburdie. Lovci sa tomuto miestu vyhýbali širokým oblúkom, lebo oprávnene predpokladali, že nápis NEPOVOLANÍ BUDÚ BEZ VÝSTRAHY ZASTRELENÍ nie je výstraha, ale sľub. Colovci načierno pálili pálenku, obchodovali s drogami, opíjali sa, bili manželky, zneužívali svoje deti, kradli, zaoberali sa kupliarstvom a najmä mali chorobný sklon k násiliu. Podľa článku, ktorý vyšiel v už zaniknutom časopise, ich považovali za najzvrhlejšiu a najpomstychtivejšiu rodinu na východ od Raleighu. Dawsonov otec nebol výnimka. Roky po dvadsiatke a začiatok tridsiatich rokov strávil vo väzení pre rôzne zločiny vrátane bodnutia muža, ktorý mu autom skrížil cestu, sekáčikom na ľad. Dvakrát ho súdili za vraždu a následne oslobodili, keďže zmizli svedkovia, a aj ostatní členovia rodiny dobre vedeli, že ho nesmú dráždiť. Dawson si netrúfal odpovedať, prečo sa zaňho jeho mama vydala. Neodsudzoval ju za to, že od neho ušla. V detstve neraz chcel ujsť aj on. Ani za to, že ho nevzala so sebou. Muži v rodine Colovcov boli zvyčajne majetníci, pokiaľ išlo o ich potomkov, a nepochyboval, že otec by mamu prenasledoval a priviedol ho späť. Povedal to Dawsonovi pri viacerých príležitostiach a ten dobre vedel, že sa otca nemá pýtať, čo by urobil mame, keby sa ho odmietla vzdať. Odpoveď už poznal.

Ktovie, koľkí členovia jeho rodiny ešte žijú na pozemku. Keď odchádzal, okrem jeho otca tam žil starý otec, štyria strýkovia, tri tety a šesťnásť bratancov. Teraz, keď bratanci dospeli a mali vlastné deti, ich tam bolo pravdepodobne viac, ale netúžil to zistiť. Bol to svet, v ktorom vyrástol, ale podobne ako do Orientalu ani doň nikdy nepatril. Možno za to mohla jeho mama, že bol iný. Ako jediný medzi bratancami sa nikdy nezaplietol do bitky v škole a dostával slušné známky. Vyhýbal sa drogám a alkoholu, ako tínedžer sa vyhýbal aj bratancom, keď vtrhli do mesta a vyhľadávali problémy. Zvyčajne im povedal,

že musí skontrolovať destilačné prístroje alebo pomôcť rozbíjať auto, ktoré ukradol niekto z rodiny. Hlavu držal sklonenú a správal sa nenápadne.

Bol to akrobatický kúsok. Colovcov považovali za bandu kriminálnikov, ale to ešte neznamenalo, že boli hlúpi. Dawson instinktívne vedel, že svoju odlišnosť musí skrývať. V histórii školy bol pravdepodobne jediným žiakom, ktorý usilovne študoval, aby úmyselne nezložil skúšku, a naučil sa upraviť si vysvedčenia tak, aby vyzerali horšie. Tajne vylial plechovku piva človeku za chrbtom tak, že ju prepichol nožom, a keď použil prácu ako výhovorku, aby sa vyhol bratancom, často tvrdo drel až do polnoci. Chvíľu sa mu to darilo, ale časom sa na fasáde objavili trhliny. Jeden z jeho učiteľov sa zmienil otcovmu kumpánovi, že Dawson je najlepší žiak v triede, a tety a strýkovia si začali všimnúť, že ako jediný z bratancov sa pohybuje v medziach zákona. V rodine, ktorá si cenila vernosť a rovnakosť viac ako čokoľvek iné, bol iný a horší hriech neexistoval.

Dawsonovho otca to rozzúrilo. Aj keď chlapca pravidelne bil od útleho veku – uprednostňoval remene –, v jeho dvanástich rokoch bitka nadobudla osobnejší ráz. Otec ho bil, kým sa mu chrbát nesfarbil dočierna alebo domodra, o hodinu sa vrátil a zameral sa na chlapcovu tvár a nohy. Učitelia vedeli, čo sa deje, ale zo strachu o vlastné rodiny to ignorovali. Šerif predstieral, že nevidí modriny a podliatiny, keď Dawson išiel domov zo školy. Zvyšok rodiny s tým nemal problém. Abee a Bláznivý Ted, jeho starší bratanci, sa naňho neraz vrhli a zbili ho ako jeho otec – Abee preto, lebo si myslel, že Dawson si o to koleduje, a Bláznivý Ted len pre potešenie. Abee, vysoký, tučný, s pästami veľkými ako kladivo bol násilnickejší a prchkejší, ale múdrejší, než vyzeral. Bláznivý Ted bol zlomyseľný od narodenia. V škôlke pichol spolužiaka ceruzkou v súboji o Twinkie, a kým ho v piatej triede definitívne nevytlúčili, poslal do nemocnice ďalšieho spolužiaka. Povrávalo sa, že ako tínedžer zabil istého narkomana. Dawson sa dovätínil, že bude lepšie nevracať mu bitku. Namiesto toho sa naučil kryť pred dopadajúcimi údermi, kým to bratancov nezačalo nudiť alebo neunavilo, alebo oboje súčasne.

Bol však odhodlaný nezapájať sa do rodinného podnikania. Časom sa naučil, že čím viac kričí, tým viac ho otec bije, a preto držal jazyk za zubami. Otec bol nielen násilník, ale aj tyran a Dawson inštinktívne vytušil, že tyrani sa bijú len vtedy, keď si myslia, že vyhrajú. Raz príde čas, keď bude dosť silný, aby sa mu postavil na odpor, a keď sa prestane otca báť. Keď naňho dopadali údery, pripomínal si odvahu svojej mamy, ktorá pretrhla všetky putá s rodinou.

Veľmi sa snažil všetko urýchliť. Priviazal na strom vrece naplnené handrami a každý deň doň niekoľko hodín búšil. Často zdvíhal kamene a časti motora. Celý deň posilňoval. Pred dovŕšením trinástich rokov nabral päť kilogramov svalovej hmoty a do štrnástich rokov ďalších desať. Okrem toho vyrástol. V pätnástich už bol vysoký ako jeho otec. Raz v noci, mesiac po svojich šestnástych narodeninách, otec prišiel za ním s remeňom po celonočnom popíjaní. Dawson sa vzoprel a vytrhol ho otcovi z rúk. Zasyčal, že ak sa ho ešte niekedy dotkne, zabije ho.

V tú noc sa uchýlil do Tuckovej garáže, lebo nemal kam ísť. Keď ho tam Tuck ráno našiel, Dawson ho požiadal o prácu. Tuck nemal dôvod pomôcť mu, veď bol nielen cudzincom, ale aj Colom. Utrel si ruky do hodvábanej šatky, ktorú nosil v zadnom vrecku nohavíc, a odhadoval chlapca pohľadom, kým siahol po cigaretách. V tom čase mal šesťdesiatjeden rokov a bol dva roky vdovcom. Keď prehovoril, Dawson v jeho dychu cítil alkohol a hlas mal chrapľavý od kameliek bez filtra, ktoré fajčil od detstva. Podobne ako on mal čisto vidiecky prízvuk.

„Asi vieš vybrať cigarety zo škatuľky, ale vieš ich dať aj späť?“

„Áno, pane,“ odvetil Dawson.

„Máš dnes školu?“

„Áno, pane.“

„Tak potom sa sem vráť a vyskúšam si Ťa.“

Dawson sa vrátil a úporne ho presviedčal o svojich schopnostiach. Večer po práci pršalo, a keď Dawson vkĺzol späť do garáže skryť sa pred búrkou, Tuck tam naňho čakal.

Tuck mlčal. Namiesto toho si silno potiahol z kamelky, zaškúľil na Dawsona a nakoniec sa vrátil do domu. Ten už nikdy

nestrávil noc na rodinnom statku. Tuck od neho nežiadal nájomné a Dawson si kupoval vlastné jedlo. Ako ubiehali mesiace, prvý raz v živote rozmýšľal o svojej budúcnosti. Usilovne šetril a viac peňazí utratil len na kúpu fastbacku zo skládky starých vozidiel a na džbány sladkého čaju. Každý večer po práci opravoval auto, pil čaj a sníval, že pôjde na univerzitu, teda o niečom, čo žiadny Cole nikdy neurobil. Zvažoval, že vstúpi do armády alebo si aspoň prenajme vlastný byt, ale skôr ako sa rozhodol, v garáži sa nečakane objavil otec. Priviedol so sebou aj Bláznivého Teda a Abeeho. Obaja si niesli bejzbalové pálky a Tedovi sa vo vrecku črtali obrisy noža.

„Naval' peniaze, ktoré si zarobil,“ vyzval ho otec bez úvodu.

„Nie,“ odmietol Dawson.

„Vedel som, že to povieš, chlapče. Preto som priviedol aj Teda a Abeeho. Môžu ich z teba vymlátiť a beztak si ich vezmem, alebo mi môžeš dať, čo mi dlhuješ za svoj útek.“

Dawson mlčal. Otec sa vrátil špáradlom v zuboch.

„Pochop, aby som ti zavaril, stačí mi spáchať nejaký zločin v meste. Možno vlámanie, možno požiar. Ktovie? Potom jednoducho nastrčíme nejaký dôkaz, anonymne zavoláme šerifovi a umožníme zákonu, aby urobil svoju prácu. Si tu v noci sám a nebudeš mať alibi. Pre mňa za mňa môžeš hniť celý zvyšok života medzi železom a betónom. Mňa to nebude trápiť. Tak prečo mi tie prachy jednoducho nedáš?“

Dawson nepochyboval, že otec to myslí vážne. S kamennou tvárou vybral peniaze z peňaženky. Otec spočítal bankovky, vyplul špáradlo na zem a uškrnul sa.

„Budúci týždeň sa vrátim.“

Dawsonovi to stačilo. Podarilo sa mu odložiť nabok trochu peňazí, ktoré zarobil, aby mohol pokračovať v opravách na fastbacku a ďalej si kupovať sladký čaj, ale väčšina príjmu skončila u otca. Podozrieval Tucka, že vie, čo sa deje, ale Tuck mu nikdy nič priamo nepovedal. Nie preto, že by sa bál Colovcov, ale pretože to nebola jeho vec. Namiesto toho začal variť večere priveľké na to, aby ich vládol zjesť sám. „Niečo mi zostalo, ak chceš,“ prehodil, keď priniesol do garáže tanier. Často sa vrátil

do domu bez ďalších poznámok. Taký bol ich vzťah a Dawson to rešpektoval. Rešpektoval aj Tucka. Svojím spôsobom sa stal najdôležitejším človekom v jeho živote a Dawson si nevedel predstaviť, že by sa na tom malo niečo zmeniť.

Až do dňa, keď do jeho sveta vstúpila Amanda Collierová.

Aj keď Amandu poznal už roky – v okrese Pamlico bola len jedna stredná škola a chodili do nej obaja –, prvý raz si vymenili niekoľko slov až na jar v treťom ročníku. Vždy ju považoval za peknú, a nielen on. Bola obľúbená, typ dievčata, ktoré sedí v kruhu priateľiek pri stole v kaviarni, zatiaľ čo chlapi súperia o jej pozornosť. Bola nielen predsedníčkou triedy, ale aj roztlieskavačkou. Navyše bola bohatá a preňho nedostupná ako herečka v televízii. Nevymenili si ani slovo, kým z nich neurobili partnerov v chemickom laboratóriu.

Keď pracovali nad skúmkavkami a spolu sa učili na polročné skúšky, spoznal, že nie je taká, ako si predstavoval. Po prvé, zjavne jej nezáležalo na tom, že je Collierová a on Cole, čo ho prekvapilo. Smiala sa veselo a spontánne, a keď sa uškrnula, vyzerala nezbedne, akoby vedela o niečom, o čom nikto iný nemal tušenia. Mala husté medovožlté vlasy, oči farby teplej letnej oblohy a niekedy, keď čmárali rovnice do zošitov, dotkla sa mu ruky, aby upútala jeho pozornosť, a on to potom cítil ešte celé hodiny. Popoludní, keď pracoval v garáži, sa často pristihol pri tom, že na ňu myslí. Trvalo mu do jari, kým konečne nabral odvalu a spýtal sa, či jej môže kúpiť zmrzlinu, a keď sa blížil koniec školského roka, trávili spolu stále viac času.

Bol rok 1984 a dovŕšil sedemnásť. Kým sa skončilo leto, vedel, že je zaľúbený, a keď sa ochladilo a jesenné lístie padalo na zem v červeno-žltých stužkách, bol si istý, že s ňou chce stráviť zvyšok života, hoci to znelo bláznivo. Nasledujúci rok sa ešte väčšmi zblížili a trávili spolu každú voľnú chvíľu. Pri Amande mohol ľahko byť sám sebou, prvý raz v živote bol spokojný. Ešte aj teraz nemohol myslieť na nič iné než na posledný spoločný rok.

* * *